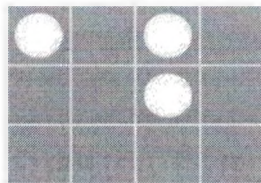

Специално училище за ученици с нарушено зрение "Проф. д-р Иван Шишманов"

9003 Варна, кв. Аспарухово, местност "Вилите"
тел.: 052/370 416, 052/370 415, 052/370 414

e-mail: info-400054@edu.mon.bg, www.suunzvarna.com

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

ЖУЛИЕТА ПЕТКОВА

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ПРЕДЛАГАНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ В СУУНЗ „ПРОФ. Д-Р ИВАН ШИШМАНОВ“

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета с решение от Заседание на Педагогическия съвет - Протокол №РД-03-10/04.09.2024 г. и утвърден със заповед на директора на училището № РД-13-324/04.09.2024 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Програмата за повишаване на качеството на образованието в СУУНЗ „Проф. д-р Иван Шишманов“ се основава на:

- Препоръката на Европейския парламент и Съвета за приемане на Европейска референтна рамка за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение 18 юни 2009 година,
- Препоръката на Европейския парламент и Съвета от 12 февруари 2001 г. относно европейското сътрудничество при оценяване на качеството на училищното образование,
- Закона за предучилищно и училищно образование ЗПУО/ и
- Държавните образователни стандарти по чл. 22 от ЗПУО / чл.22, ал.2, т.15 - стандарт за управление на качеството в институциите/,
- приоритетите на Министерството на образованието и науката,
- на Регионалното управление по образованието -Варна,
- Община Варна
- Спецификата в статута и приоритетите на училището.

II. ВИЗИЯ:

- Модерно конкурентоспособно училище за развитие на дигитални, социални и граждански компетентности чрез актуални стратегии и интерактивни методи и средства на преподаване, подготвящо активни социално-отговорни личности.
- Хуманно и толерантно училище, ориентирано към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика, осигуряващо равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик и недопускащо дискриминация при провеждане на училищното образование.

III. ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ В ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО:

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Повишаване авторитета на СУУНЗ „Проф. д-р Иван Шишманов“ чрез изградена единна и ефективна система за управление, която да осигури високо качество на образованието и да повиши авторитета на образователната институция, като я направи търсена и конкурентоспособна. Стратегическата цел на СУУНЗ „Проф. д-р Иван Шишманов“ е ориентирана към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование.

Приоритетно направление 1.

ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В СУУНЗ „ПРОФ. Д-Р ИВАН ШИШМАНОВ“ ЧРЕЗ РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ЕДИННА И НЕПРОТИВОРЕЧИВА СИСТЕМА ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА.

Приоритетно направление 2.

АДАПТИРАНЕ НА УЧЕНИКА КЪМ УЧИЛИЩНАТА СРЕДАТА.

Приоритетно направление 3.

УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ЧРЕЗ ВНЕДРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА СИСТЕМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ, ОРИЕНТИРАНА КЪМ МИСЛЕНЕ

Приоритетно направление 4.

ВЪЗПИТАНИЕ И СОЦИАЛИЗИЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ.

Приоритетно направление 5.

ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО. ПЛАНИРАНЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ПРИОРИТЕТИТЕ НА УЧИЛИЩЕТО

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1: РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ЕДИННА И НЕПРОТИВОРЕЧИВА СИСТЕМА ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА.

Дейност 1. Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:

1.1. Анализ на образователната реформа в страната в контекста на европейските политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените. Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.

1.2. Създаване на вътрешна нормативна уредба за изпълнение дейностите по стратегическата и оперативни цели, свързани с качеството на образованието в СУУНЗ „Проф. д-р Иван Шишманов“. Актуализация на вътрешните нормативни актове спрямо промените в нормативната база на национално ниво.

1.3. Изграждане на училищна Система за качество.

1.3.1 Разработване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите кадри, система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищно партньорство.

1.3.2 Адаптиране на политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите./чл.174, ал.2,ЗПУО/

1.3.3 Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка - всяка година, съгласно изискванията на Стандарта за учебния план, приемането им с решение на педагогическия

съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование се утвърждава от директора на училището.

1.3.4 Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището. /чл.19, ал.1 от Стандарта за организация на дейностите/.

1.3.5 Изграждане на училищни екипи за:

- подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- изграждане на позитивен организационен климат;
- утвърждаване на позитивна дисциплина;
- развитие на училищната общност

1.3.6 Предефиниране на политики, приоритети и ценности.

1.3.6.1 Ясно дефиниране на системата от индикатори за контрол и инспектиране на образователната институция.

1.3.6.2. Запознаване със Стандарта за инспектиране и изготвяне на вътрешна система за ефективен мониторинг и контрол./ЕФЕКТИВЕН=РЕЗУЛТАТЕН, А НЕ ФИКТИВЕН/

Дейност 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Дейности по показатели:

2.1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти;

2.1.1. Изграждане на училищни екипи за разработване на проекти.

2.1.2. Квалификация на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти.

2.2. Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета.

2.2.1. Адаптиране на **Системите за финансово управление и контрол** в образователната институция спрямо **Стандарта за финансиране към ЗПУО:**

■ Счетоводна политика на образователната институция.

■ Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение

- Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции
- Система за двоен подпис
- Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход.
- Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи
- Работна инструкция за контрол върху общинската собственост.

- 2.2.3. Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна уредба
- 2.2.4. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.
- 2.2.5. Разработване на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства от дарения, спонсорство, наеми, проекти и др.
- 2.3. Наличие на приходи на училището.

- 2.3.1. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.

- 2.3.2. Осигуряване на прозрачност на финансовото управление чрез публикуване на плана и отчета по бюджета, процедурите за обществени поръчки и др. финансови документи на интернет страницата на институцията;

- 2.3.3. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.

Дейност 3: Квалификационна дейност

- 3.1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешно училищно ниво;

- 3.1.1. Запознаване на педагогическите специалисти с Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Глава XI от Закона „Учители, директори и други педагогически специалисти“ и повишаването на тяхната квалификация в Раздел три от същата глава.

- 3.1.2. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.

- 3.1.3. Изработване на План за квалификация, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си с не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране и не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки./чл.223 ЗПУО /;

- 3.1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати./ 224, ал.2 ЗПУО/

- 3.1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

- 3.1.6. Мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

- 3.2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции

- 3.2.1. Изграждане на система за външна квалификация. /От регистъра/.
- 3.2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.
  - 3.3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.
  - 3.3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:
    - Дни на отворени врати, събирания на Педагогическите екипи по ключови компетентности и др.
    - Осигуряване на условия за популяризиране на добрия педагогически опит - по направления - /клубове, техника, постери и др. - по направления - хуманитарно, природонаучно, технологично, изкуства и спорт.

Дейност 4: Нормативно осигуряване

- 4.1. Осигуряване на достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;
  - 4.1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция /справка СФУК/
    - Инструкция за вътрешна комуникация;
    - Правилник за документооборота
  - 4.1.2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.
  - 4.1.3. Изграждане на автоматизирано библиотечно обслужване
- 4.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;
  - 4.2.1. Поддържане и актуализиране на информационния поток в училищните библиотеки;
  - 4.2.2. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;
  - 4.2.3. Поетапна актуализация на библиотечните единици.
- 4.3. Състояние на училищната документация.
  - 4.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация;
  - 4.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на Стандарта за информация и документите.
- 4.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.
  - 4.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;
  - 4.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;
  - 4.4.3. Философска и психологическа литература
  - 4.4.4. Методическа литература и др.

4.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: Училищен персонал

- 5.1. Разработване на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала;
  - 5.1.1. Вътрешни указания за осъществяване на подбор при назначаване на персонал, за сключване и прекратяване на трудови договори.
  - 5.1.2. Инструкция за вътрешна комуникация;
- 5.2. Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
  - 5.2.1. Правилник за вземане на управленски решения.
  - 5.2.2. Политика на сътрудничество със заинтересованите лица при вземане на управленски решения, свързани с развитието на образователната институция.
- 5.3. Създаване на правила за делегиране на права;
  - 5.3.1. Разработване на процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.
  - 5.3.2. Процедури по разрешение, одобрение, оторизация и разделяне на отговорностите.
- 5.4. Изработване на критерии за оценка труда на учителите и служителите;
  - 5.4.1 Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование /Чл. 246. (1) от ЗПУО/
  - 5.4.2 Адаптирани критерии за диференцирано заплащане труда на педагогическите и непдагогически специалисти съгласно стандарта за финансиране.
  - 5.4.3 Адаптиране на вътрешните правила за работната заплата спрямо стандарта за финансиране.
- 5.5. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
  - 5.5.1. Изграждане на комисия за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията
  - 5.5.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция. /Стандарт за управление на качеството/.
- 5.6. Разработване на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности.
  - 5.6.1. Вътрешни политики за допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане.
  - 5.6.2. Регламентиране съвместната дейност на ръководството, класните ръководители и екипите за подкрепа на личностното развитие.

5.6.3. Изграждане на система за менторство на новоназначени педагогически специалисти и условия за приемственост при заместване.

5.7. Създаване на правила за качество на административното обслужване.

5.7.1. Антикорупционна програма;

5.7.2. Работна инструкция за регистриране и разглеждане на сигнали за корупция.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2:

ИЗГРАЖДАНЕ НА УЧИЛИЩЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА АДАПТИРАНЕ НА УЧЕНИКА КЪМ УЧИЛИЩНАТА СРЕДАТА.

Дейност 1. Индивидуална среда на ученика

1.1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда .1.1.

Запознаване със Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване;

1.1.2. Изграждане на система за охрана и сигурност с видеонаблюдение и жива охрана.

1.1.3. Изграждане на Механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната средата и условията в различните форми на обучение, сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.

1.1.4. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.

1.1.5 Изграждане на КУТ, ГУТ и училищни Комисии по безопасност и здраве и уреждане в правилник правата и задълженията им за предотвратяване на рисковете;

1.2. Регламентиране условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година съгласно Стандарта за организация на дейностите чл.31, ал.3 и чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.

1.3. Създаване на възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;

■ Включването на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности.

1 .4. Осигуряване на условия за неформално и информално учене.

1.5. Осигуряване на алтернативни форми на обучение:

- Обучение от смесен тип „хибридно обучение“;

- Електронно;

- Дистанционно;

- Виртуално]

1.6. Осигуряване на условия за интерактивно учене.

- 1.6.1 Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;
- 1.6.2 Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;
- 1.6.3 Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване)
- 1.6.4 Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменение и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по-добри резултати от ученето;
- 1.6.5 Създаване условия за използване на интерактивни техники за окуражаване на учениците да правят връзки и да участват активно в учебния процес. /Стандарт 14 - професионалният профил/

Дейност 2: Изграждане на училището като социално място

2.1. Създаване условия за интегриране на ученици със СОП;

2.2. Запознаване със Стандарта за приобщаващото образование;

2.3. Изготвяне на **програма за осигуряване на равен достъп до образование;**

2.4. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;

- Програма за превенция на ранното напускане от училище.

- Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето и др.

2.5. Изграждане на правила за разрешаване на възникнали конфликти;

- Изграждане на механизъм за превенцията и разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността.

- Създаване на правила в училищните общности за решаване на конфликти в дух на сътрудничество с цел постигане на бързи и обосновани резултати посредством използването на доказани стратегии за решаване на конфликти.

- Изграждане на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.

2.6. Реализиране на дейности за превенция и разрешаване на конфликти;

2.6.1 Съвместна работа на педагогическия съветник с класните ръководители по изпълнение на Програмата за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес.

2.6.2 Осигуряване на практически опит в интеркултурното сътрудничество за учащи се и преподаватели.

2.7. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;

2.7.1. Интернет страница на училището;

2.7.2. Електронен дневник;

2.7.3. Електронни портфолия на учители;

2.7.4. Електронни портфолия на класове.

2.8. Осигуряване на начини и средства за разпространяване на информацията:

2.8.1 Провеждане на ефективна медийна политика;

2.8.2. Поддържане интернет страница на училището,

2.9. Поддържане на училищния сайт с актуална информация.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3:

УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ЧРЕЗ ВНЕДРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА СИСТЕМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ, ОРИЕНТИРАНА КЪМ МИСЛЕНЕ.

Дейност 1: Учебна дейност

1.1. Разработване и въвеждане на **модел** за подготовка и планиране на уроците, включващ:

1.1.1 Разработване и утвърждаване на тематичен план на учебния материал, съобразен с ДОС и учебния план на училището;

1.1.2 Съобразяване на урочното планиране с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост

1.1.3 Гъвкаво променяне на годишното и урочното планиране при необходимост

1.1.4 Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици в урочните планове.

1.1.5 Предварително планиране целите на урока. Тяхното ясно формулиране и правилно обосноваване.

1.1.6 Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за затвърдяване съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.

1.1.7 Адаптиране на урочните планове за различните паралелки спрямо равнището на подготовка и различните потребности на учениците.

1.1.8 Предварителна подготовка на учебни материали за урока.

1.1.9 Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.

1.2. Изграждане на ясна и методически обоснована структура на урока:

1.2.1. Включване на значителна част от учениците в отделните структурни елементи на урока и събуждане на интереса им и на необходимост от аргументирана позиция и защитата ѝ.

1.2.2. Открояване на структурни елементи, които са предпочитани и очаквани от учениците.

1.2.3. Целесъобразно управляване на урочното време и постигане на баланс между отделните структурни елементи.

1.2.4. Осъвременяване и актуализиране на учебното съдържание от страна на учителя.

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

1.3.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.

1.3.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.

1.3.3. Осигуряване на обучения за методически насоки за работата с интерактивно съдържание в мултимедийна и електронна среда.

1.3.4. Интерактивен подход на обучение, създаване условия за формиране на умения за правилно, трайно, самостоятелно и съзнателно усвояване на учебния материал - Профилираните и професионални гимназии адаптират към СТАНДАРТ 5 и 6.

1.3.5. Повишаване на привлекателността и подобряване на качеството на професионалното образование и обучение за гарантиране на заетост и конкурентоспособност;

1.3.6. За националните училища - стратегически мерки по изпълнение на национално значимата задача;

1.3.7. За иновативните - извършване на целенасочена, планирана и контролирана промяна, чрез въвеждане на иновативни практики, с която се решават организационни и съдържателни проблеми в образователния процес.

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици. 2.1. 1. Запознаване и спазване на ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Разясняване на педагогическите специалисти на целите и подходите за тълкуване на резултатите: нормативен, критериален, смесен, както и функциите на оценяването - диагностична, прогностична, констатираща, информативна, мотивационна, селективна.

2.1.2. Осигуряване на обучение за учителите по доцимология - свързано с методи на оценяване на учениците, тестово изпитване, формиране на оценка, използване на разнообразни форми на проверка и оценка, основани на:

- **Достъпност на оценяването** - / в ясна и разбираема форма, оповестявана по подходящ и удобен начин, налична и достъпна е на безпристрастна основа/;
- **Точност** - отразява действителността точно и надеждно като измерва близостта на оценките до неизвестните действителни стойности;
- **Сравнителен анализ** - методология, която се използва за търсене на най-добрите практики. Трябва да разработите методология за сравнителен анализ
- **Яснота**- дали данните са придружени с подходящите метаданни, включително информация за тяхното качество и степента, в която се предоставя допълнително съдействие на потребителите от доставчиците на данни.
- **Съгласуваност** - данните да бъдат надеждно комбинирани по различни начини и за различни цели.
- **Сравнимост** - измерване на степента, в която различията между статистическите данни могат да се обяснят с различията между действителните стойности на статистическите характеристики.
- **Свързаност** - измерване на логическата и числовата съгласуваност, т.е. адекватността (способността) на данните да бъдат надеждно комбинирани
- **Надеждност** - Надеждността се явява доверието, което потребителите причисляват (приписват) на Статистическите продукти, основано единствено на имиджа на производителя на данните, статистическия орган, т.е. имиджа на марката.
- **Безпристрастност**- характерно свойство, потвърждаващо, че статистиката е разработена, изготвена и разпространена по неутрален начин и че всички потребители трябва да бъдат равнопоставени.
- **Обективност** - Обективността е характерно свойство, който потвърждава, че статистиката се разработва, произвежда и разпространявана надежден и **непредубеден начин**. Това предполага използването на професионални и етични стандарти, както и че следваните политики и практики са прозрачни за потребителите и респондентите на изследванията.
- **Предварителен достъп**(вътрешен достъп) — **Това налага прозрачност в системата.**
- **Подобряване на качеството (дейности).** Подобряването на качеството се отнася до всичко, което повишава възможностите на организацията да посрещне изискванията за качество. Подобряването на качеството е част от управлението на качеството.

2.1.3. Прилагане на разнообразие от форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2.1.4 Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.

2.2. Изготвяне на критерии за оценяване, известни на учениците

2.2.1. Разработване и утвърждаване на училищни "стандарти" /училищни добри практики/ за оценяване по отделни предмети и запознаване на учениците с тях.

2.2.2. Провеждане на ежегодни информационни кампании в началото на учебната година с ученици и родители за запознаване с критериите за оценяване.

2.2.3. Прилагане на еднаква система и единни изисквания за оценяване при различни учители по един предмет.

2.2.4. Изготвяне на график за датите за тестовете и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите. Наличие на доказателства, чрез които това може да бъде доказано.

2.2.5. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение и неформално учене по условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение/ чл.1, ал. 4 от ДОС за оценяване/.

2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка.

2.3.1. Изграждане на система за визуализиране на резултатите от НВО на училищно равнище във вид, който е удобен за анализи и обработка с цел разработване на политики за подобряване на резултатите.

2.3.2. Генериране на данни в системата:

- средните резултати на училището от националното външно оценяване,
- средните резултати за областта, • средните резултати за страната,
- представяне на средните резултати на учениците по пол и за език, на който най-често се говори в семейството.

2.3.3. Публично оповестяване на данните.

2.4. Разработване на вътрешни нормативни актове, които да гарантират ритмичност на оценяването.

2.4.1. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването съгласно чл. 11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

2.4.2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.

в триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване.

2.4.3. Установяване на дефицитите от входното равнище и предприемане на мерки за преодоляването им.

2.4.4. Провеждане на текущо изпитване за установяване на изходното ниво на учениците две седмици преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда външно оценяване.

2.5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.

2.5.1. Аргументирано устно и писмено оценяване / чл.13,ал.3 ДОС оценяване/.

2.5.2. Направляване на учениците да преценяват и самооценяват, за да знаят какво трябва да развият у себе си.

2.5.3.Разяснение пред учениците на методиката за групови изпитвания /чл.15 ДОС - оценяване/ - При груповите устни изпитвания всеки ученик дава устни решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

3.1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.

3.1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:

- Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- Изграждане на позитивен организационен климат;
- Утвърждаване на позитивна дисциплина;
- Развитие на училищната общност. /174, ал.2 от ЗПУО/

3.1.2. Превенция на обучителните трудности и ранно отстраняване на риска от тях.

/При работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование. Чл.174, ал.5 от ЗПУО/

3.2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката

3.2.1. Създаване на условия за проетно учене;

3.2.1. Използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип

3.3. Установяване от учителя на позитивна атмосфера в паралелките

3.3.1. Планиране и реализация на дейности по:

- осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда;
- зачитане на учениците като активни участници в образователния процес;
- получаване на информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията на учениците;
- осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;

- осигуряване на индивидуално консултиране по проблеми, свързани с тяхното поведение и взаимоотношенията с връстници, родители и учители. /чл.208, ал.1 от ЗПУО/
  - осигуряване на условия за участие в проектни дейности за формиране на знания, учения и нагласи за здравословен начин на живот.
    - екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.
- /Чл. 171. (1) ЗПУО - Права на учениците/

3.3.2 Обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

3.3.3. Подпомагане на учениците за получаване на съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на тяхното мнение по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността

3.3.4. Поощряване с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

3.3.5. Участие в ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището

Дейност 4: Повишаване резултатите от обучението

4.1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО и ДЗИ. 4. 2.

Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година. /чл. 124, ал.2 от ЗПУО/.

4.3. Перманентно консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4.4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма. /На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествени показатели, които може да са: "постига изискванията", "справя се" и "среща затруднения".

4.5. Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява./чл.120, ал.7 и 8 от ЗПУО.

4.6. Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

Дейност 5: Надграждане на знания и умения

5.1. Организиране от училището състезания, конкурси и др.

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения

- Организиране на „Празници на словото“ - БЕЛ /Стандарт - усвояване на БКЕ/ -ПРИОРИТЕТ

- РОДНОЕЗИКОВАТА ПОДГОТОВКА /Маратони на четене, състезания по декламаторско майсторство, дефилета на литературни герои, рицари на книгата, състезания по грамотност и др./;

- Партньорство с община Варна и мултиплизиране на добрите практики чрез покана за участие на други училища от града и региона.

Хепънинг - „Да пазим природата“, „Зелена планета“ - организиране и провеждане на инициативата в партньорство с РУО и мултиплициране на добрия опит сред образователните институции от региона.

5.3. Подготовка за участие на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

5.4. Изграждане на екипи за работа по проекти

Дейност 6: Постигане на високи педагогически постижения

6.1. Изграждане на **система за мотивация** на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за **повишаване квалификацията** и за кариерно развитие.

- **Планиране**, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво.

- **Създаване на условия за повишаване на квалификацията** - вкл. финансови.

- за придобиване на следдипломна квалификация;

- за придобиване на докторска степен - 3 доктори, 3 докторанти, двама от които пред защита. /стандарт 14/

6.2. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.

▪ Мотивиране на екипи от ученици, учители и други педагогически специалисти за участие в конкурса „Училище на годината“

▪ Регламентиране на допълнително заплащане във вътрешните правила за работната заплата за положен допълнителен труд.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4:

ИЗГРАЖАДЕНЕ НА УЧИЛИЩНИ ПОЛИТИКИ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ И СОЦИАЛИЗИЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ.

Дейност 1: Реализация на политики и мерки, свързани с възпитанието и социализацията на децата.

- 1.1. Разработване на **план** за възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
- 1.2. Разработване на **система** от специални мерки за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището за осигуряване на интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото им развитие в съответствие с техните потребности, способности и интереси.
- 1.3. Изгарждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми.
  - 1.4. Създаване на **система** за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.
  - 1.5. Създаване и функциониране на различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност. Разработване на планове по направления за усвояване на ключовите компетентности.
  - 1.6. Назначаване на педагогически съветници и психолози в училище/там където е няма/ и организация на работата им за активна подкрепа на възпитателната дейност
  - 1.7. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.
  - 1.8. Разработване и реализиране план на Дейност на УКБППМН.
    - Изготвяне на системен периодичен анализ на резултатите от дейността на комисията;
    - Предприемане на мерки за подобряване на резултатите.

Дейност 2: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

- 2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.
  - На ниво паралелки;
  - Чрез формите на ученическото самоуправление;
  - Чрез изяви в училищните медии;
  - Чрез проекти и програми
- Чрез съдействие от компетентни органи.
  - Чрез партньорство с институции по чл. Чл. 49. (1), т.2, 3 и т.5.
2. кариерно ориентиране и консултиране;
3. превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици;
5. педагогическа и психологическа подкрепа.
  - Чрез осигуряване на обща подкрепа /чл.178 от ЗПУО/;
- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
  - кариерно ориентиране на учениците;

- занимания по интереси;
  - библиотечно-информационно обслужване;
  - грижа за здравето;
- дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
  - Чрез осигуряване на допълнителна подкрепа:
    - 2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия
    - 2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им
    - 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.
    - 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот.
    - 2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците
    - 2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.
    - 2.8. Ритуализация на училищния живот.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5:

ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО

РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА СИСТЕМА ОТ СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ЗА УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО, СЪЗДАВАЩА СОЦИАЛНА АНГАЖИРАНост И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ПРИ РАБОТА С РОДИТЕЛИ, УЧЕНИЦИ И ОБЩЕСТВЕНост.

Област: Училищно партньорство

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.
2. Разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.
  - 2.1. Планиране на дейности и форми на сътрудничество за осигуряване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование
  - 2.2. Изграждане на система на менторство и наставничество за подкрепа на млади учители.

2.3. Изграждане на комисии за включване на учителите в управлението на промените в училището и оказване на доверие при взимането на управленски решения с дългосрочен ефект.

2.4. Планиране и реализиране на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

2.5. Изграждане на механизъм за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическите екипи за усвояване на ключовите компетености, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление

2.5.1. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и тематични инициативи на паралелките. /187, ал.2, т.5 ЗПУО/

2.5.2. Реализиране на дейности за удовлетворяване на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.

2.5.3. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности. Чл. 208. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо/.

- Коледни конкурси;
- Празници на словото;
- Училищни изложби;
- Форуми за превенция на агресията и насилието
- Дарения за деца в тежко социално положение

2.6. Провеждане на разяснителна кампания сред родителите на общи родителски срещи за механизма за осигурен достъп до учебната документация, техните права и задължения спрямо ЗПУО и Стандартите.

2.7. Създаване на функциониращо „Училище за родители“ с превантивни функции

2.8. Дейност на училищното настоятелство

Дейност 2: Външно партньорство

2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление

2.1.1. Партньорство с висши училища и с представители на работодателите и на юридически лица с нестопанска цел при разработване на програми за избираемите модули за придобиване компетентности в рамките на профилираната подготовка, определени в учебни програми, утвърдени от директора на училището.

2.1.2. Партньорство с висши училища, община Благоевград и РУО - Благоевград при организирането на националните и регионлани състезания, на които училището е домакин.

2.1.3 Партньорство с органите на местно самоуправление при подготовката, реализирането и управлението на национални и международни програми и проекти, подпомагащи дейности в областта на образованието.

2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

2.3. Взаимодействие с местната общественост

2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизирание на материалната база на институцията

2.5. Представяне стратегията за развитието на училището пред родителската общност, и разяснителна кампания за план - приема като традиции и нови тенденции. Участие на родителите при определянето на план-приема в училището

2.6. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

Програмата е отворена за допълване, актуализация и промяна в резултат на възникнали обективни обстоятелства.